

De Kroetwusj

Colofon

DE KROETWUSJ

Wordt uitgegeven door het IVN-Elsloo en is bestemd voor leden en donateurs. Dit verenigingsblad verschijnt 4 x per jaar en wordt samengesteld door Nel de Geus en Margriet Roberts.

Uw inbreng kan worden gezonden naar Stationsstraat 188, 6181 AM Elsloo; nelladegeus@gmail.com en margriet.roberts49@gmail.com

Bestuurssamenstelling

Voorzitter	Remi Diris
Secretaris	Frans Stassen
Penningmeester	Gerrie de Graaf
Plv. secretaris	Harrie Lemmens
Vertrouwenspersoon	Tom Cosemans
Website	www.ivn/afdeling/ivn-elsloo
Beheer website	Henk Jacobs
Facebook	Angélique Diris
Secretariaat	Maasberg 1a, 6181 GV Elsloo Tel. 06 11724205

Werkgroepen

Botanische tuin	Frans Stassen
Vogels	Bert Heijnen
Excursies	Margriet Roberts
IVN-lezingen	Gertie Cordewener / Tom Cosemans
Dassen	Remi Diris
Jeugd	Angélique Diris
Bever	Jan Franssen
Communicatie	Henk Jacobs

Uitgifte:

De volgende Kroetwusj wordt uitgegeven in september 2026.

Kopij inleveren vóór 1 september 2026.

Redactie en vormgeving: M. Roberts; N. de Geus

Verantwoording:

De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van ingezonden artikelen en brieven. De redactie heeft het recht om ingezonden stukken niet te plaatsen. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden teksten aan te passen met als doel de leesbaarheid te vergroten. Een volledige verantwoording is te verkrijgen bij de redactie.

Foto's van de schrijvers indien niet anders vermeld

Foto cover: Pierre Reubsaet

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Van de bestuurstafel	4
In memoriam Tjeu Worms	8
Stiltewandeling	10
Controle steenuilkasten	15
Update steenuilengroep	17
Op pad met de bever 31 maart	18
Educatieve vogelochtend 17 maart	21
Interview imker Wim Smeets	26
Voorjaarsactiviteit jeugdwerkgroep “geluiden”	29
Dassenwandeling 8 maart	32
Vogelwandeling 26 april in Elsloose bos	36
Jubilarissen IVN-Elsloo 2026	37
Voorjaarswandeling 12 april	41
Groep 8 van KCE: het lievelingshapje van de das	45
Excursie Zeeland 7 mei	47
Onkruiden en mossen	51
Plentjesbieb	54
Waarnemingen	55
Jaarprogramma's en mededelingen	60

Van de bestuurstafel

Remi Diris (voorzitter)

Voor zowel al de nieuwe (want de laatste tijd zijn er dat nogal wat, oei, en dat zonder ledenwerving...) als de bestaande leden: na elke bestuursvergadering maak ik 's anderendaags een verslag van hetgeen op die avond zoal besproken is. Het is goed om te weten dat de bestuursvergaderingen bij IVN Elsloo nooit worden bijgewoond door enkel de leden van het dagelijks bestuur (voorzitter, penningmeester, secretaris), maar ook door alle kartrekkers van de werkgroepen. Waarvan akte! De BeverWG heeft de nieuwe bever binnen. Gaat dat zien in onze vitrine in het Möldershoes, het is een prachtig dier. Helaas bereikte ons uitgerekend gisteren het bericht dat er bij de Krömme Diek een dode bever is gevonden. Deze werd direct door enkele van onze leden ter plaatse begraven, maar Jan informeerde ons dat we dat in het geval van bevers echt niet moeten doen: het kadaver zou wel eens overleden kunnen zijn door de hazenpest en dat is dan heel slecht nieuws voor b.v. het bodemwater. In dit geval betrof het gelukkig 'enkel een aangereden bever', maar toch: wees voorzichtig en schakel de eigenaar van het gebied in. De WG gaat aanstaande zondag op studiereis naar Ohé en Laak en geeft zaterdag 27 juni een openbare wandeling bij de visvijver in Meers. De CommunicatieWG is sinds het wegvallen van de WegWijzer druk bezig met een alternatief, nl het verspreiden van flyers. Bij de AH, bij Bistro Dorine, de camping en Bakkes in Meers, enz enz. Daarnaast gaan we in gesprek met de HalloStein, of het niet toch mogelijk is om korte annonces te plaatsen tussen de grotere artikels in, net zoals gebruikelijk was in de WegWijzer? Wordt vervolgd!

De Penningmeester had enkele zeer positieve berichten. We zijn pas een paar weken open, maar de botanische tuin heeft al behoorlijk wat vrijwillige bijdrages opgeleverd. Opvallend daarbij is dat het overgrote leeuwendeel via onze QRcode is bijgedragen.

Afgelopen zaterdag heeft de jaarlijkse busreis plaatsgevonden en Gerrie had het goede nieuws dat we dit jaar redelijk quitte hebben weten te spelen.

De ExcursieWG bulkt van de initiatieven. Op 12 april heb ook ik meegelopen met de voorjaarswandeling. In de week van 22 juni volgen de sprookjesachtig mooie glimwormenwandelingen. De zomerwandeling zal dit jaar plaatsvinden op 19 juli en in augustus zullen we voor de eerste maal een vleermuizenwandeling gaan houden. Gaat dat zien!

De VogelWG heeft de laatste maanden een stevige uitbreiding gekend van het aantal leden. Het enthousiasme is zeer groot; de 2-wekelijkse donderdagavond wordt gemiddeld bezocht door 15 personen! De steenuilengroep gaat alle kasten na en waar nodig wordt er een afspraak gemaakt met een ringer, om de jongen te ringen. In juni zullen de huiszwaluwen in Meers en Elsloo/Catsop worden geteld. En er is voorzichtig begonnen met de eerste voorbereidingen voor de vogelcursus die 2^e helft van 2027 gegeven zal worden.

Ongekend was de vogelwandeling van 26 april jl, daar hebben liefst 26 mensen aan deelgenomen, waarvan 12 niet-leden. Lijkt erop dat de flyers van Henk hun werk doen.

De TuinWG kampt momenteel met een kapotte sproeier, daar wordt noest aan gewerkt. Verder heeft onze Frans laatst kennisgemaakt met de bodem van de vijver, toen het naast de vijverpomp gelegen rooster niet vast bleek te liggen. Geen pijn, maar wel gauw

naar huis om droge kleren aan te doen. Helaas zijn er van dit moment geen foto's... En verder zien we duidelijk dat het weer de goede kant op is gegaan, de plantenwereld is werkelijk geëxplodeerd in schoonheid, het belooft weer een mooi tuinjaar te worden!

De JeugdWG heeft in de voorjaarsvakantie een voorjaarsactiviteit gehouden. Met zeer groot succes, de meeste beschikbare plekken waren in no time bezet. Ditmaal is er voor de 1^e keer een onderscheid gemaakt tussen de jongere en oudere jeugd en dat heeft zeer goed uitgediend; dit krijgt zeker een vervolg. Op 23 mei gaat deze werkgroep voor de eerste maal een activiteit uitvoeren met scouting Elsloo, die ons hier laatst voor heeft benaderd. Geweldig, niet concurreren, maar gewoon samen leuke dingen doen voor onze jeugd.

En dan een grote, vermeldenswaardige beloning, die ook door Gerrie met trots werd gedeeld: deze werkgroep heeft een donatie gekregen van € 100,00 van buurtvereniging Catsop!

In augustus volgt er nog een zomervakantieactiviteit. En ondertussen is Angélique al door de school uitgenodigd, om de planning van school-IVN voor het komend schooljaar op te gaan zetten.

De DassenWg heeft de laatste details m.b.t. het fiets-snelweg met Stein afgestemd. Ik zag deze week dat men al voorzichtig begonnen is met de eerste werkzaamheden; houdt u maar vast, de Napoleonsbaan wordt voor een jaar behoorlijk onderhanden genomen. Verder is de werkgroep met een stevige delegatie aanwezig geweest bij een vergadering van Tennet in motel Van der Valk Urmond, in verband met de aanleg van een gigantisch groot hoogspanningsstation tussen Oude Postbaan, Oude Bergerweg en achter het bosje van de Lexhy aan de Urmonderbaan. Samen met Mark

Moonen (Das en Boom) en Jan Baars (Stichting Dassenwerkgroep Limburg) hebben wij duidelijk gemaakt dat er in deze omgeving zeer veel en grote dassenburchten zijn en dat er voorafgaand aan de werkzaamheden al maatregelen moeten worden genomen, om te voorkomen dat deze dieren vanaf de bouw een tekort aan foerageergebied zouden hebben? Het verslag van deze vergadering, dat Tennet ons deze week toestuurde, laat in ieder geval zien dat al onze punten zijn genoteerd. Nu hopen dat ze ook woord houden...

Verdere algemene zaken die gedeeld werden in dit overleg:

We hebben afgelopen zaterdag een prachtige busreis gehad naar Zeeland, als altijd onder leiding van Olaf op den Kamp. Ge kunt alvast de datum noteren van volgend jaar en hier uw vakantie omheen boeken: 22 mei 2027. Vooralsnog gaan we dan naar de Kalk-Eifel

Er wordt gewerkt aan een Heksenwandeling. Zowel buiten onze tuin, als erbinnen (enkel tijdens normale openingstijden). Meer info volgt later

IVN Nederland is geïnteresseerd in ons bereik. Hoeveel mensen binnen en buiten onze vereniging weten wij kennis te laten maken met onze initiatieven? Aan allen (v.n.l. de kartrekkers) die activiteiten ontplooiën: geeft aub voor het hele kalenderjaar de aantallen per activiteit door aan Frans Stassen. Voorbeeld: ik heb tot dusverre in dit kalenderjaar 3 lezingen gegeven over de das en heb hierbij in totaal iets van 140 toehoorders gehad. Denk aan de lezingen, deelnemers aan wandelingen of jeugdactiviteiten, enz.

En dan als laatste: we hebben een nieuw initiatief ontplooid: een paddenoverzetgroep. Er heeft zich al iemand gemeld die deze kar graag wil gaan trekken en er zijn al minstens 7 personen die aan deze activiteit mee

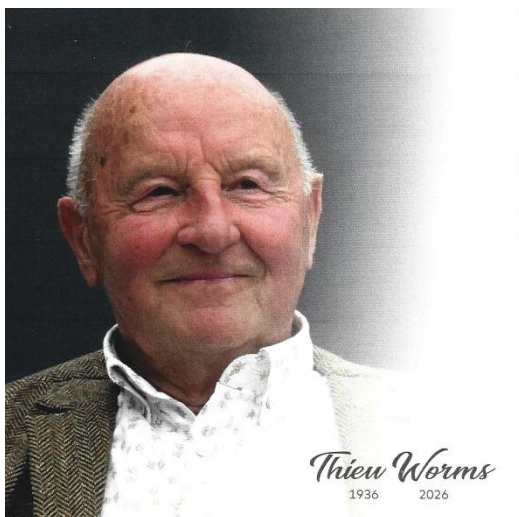
willen gaan doen. We krijgen van IVN Born werkelijk alle spullen, van schermen, pinnen tot emmers, geweldig. Interesse: geef mij maar een seintje. Heel veel plezier met deze Kroetwusj en ik wens jullie allen een fantastische zomer toe. Tot de volgende Kroetwusj!

P.S. Mocht u één dezer dagen eens in de vergader-
ruimte van het Mölders Hoes gaan komen, kijkt dan
eens naar de prachtige foto van Kasteel Elsloo, zo rond
1935? Geschonken door Harie Ruyl en door Thea van
een werkelijk prachtige lijst voorzien. Aan beiden: dank!

In memoriam Tjeu Worms

Op 25 maart 2026 overleed te Geleen onze bijzondere vogelvriend Tjeu Worms. Hij was op 21 maart net 90 jaar geworden en woonde in Berg aan de Maas. Daar was hij zeer actief in de kerk en het verenigingsleven. In 2007 stierf zijn vrouw Betsie Worms-Meeks.

Omdat hij als PLEM-medewerker veel en graag tussen de mensen was, werd hij lid van het IVN in Elsloo. Bij onze vereniging was hij een rustig, onopvallend persoon en zeer actief binnen vogelwerkgroep 'De Wouw'. Bij de IVN-wandelingen en bij het wekelijkse vogels spotten bleek dat hij zeer bekend was in het buitengebied. Bij de tellingen van

vogels tijdens de Euro Bird Watch en de P.T.T. was hij van onschatbare waarde. Met zijn Arendsogen zag hij veel vogels die de anderen al over het hoofd hadden gezien. Ook tijdens de nestkastencontrole in Elsloo was hij present en hield de administratie bij van de constatering. Dat deed hij met veel interesse en liefde voor de natuur. Ondernam de VWG excursies naar het noorden of westen van het land dan was hij van de partij. Bij de wekelijkse bijeenkomsten kwam hij meestal als eerste en wisselde graag van gedachten met de overige vogelvrienden. Vaak werd hij wandelend in bos en veld aangetroffen. Bij zo'n gelegenheid stimuleerde hij Nol zodanig dat deze zich ook lid liet maken van de werkgroep. Tjeu bedankt voor al die keren dat je meedeed met onze werkgroep. Je was een fijn en speciaal mens. We zullen je missen.

De leden van de Vogelwerkgroep wensen zijn kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen en vriendin Roos alle sterkte toe met dit verlies.

Stiltewandeling Broekbos Obbicht

Remi Diris

Uit mijn nog te verschijnen dichtbundel: “*O, mijn schoon Elsloo*”.

“Betoverend gelegen aan de Maas,
uitstraling verdient waardering.
Een Op Beegs kasteel met allure,
Een koninklijk beekje voor een king”.

Het was een prachtige dag. Zonneschijn te over en een stralend blauwe lucht. Het kwam dan ook niet alleen door de hoge prijzen aan de pomp dat wij besloten het rijwiel te nemen richting Kasteel Obbicht, om genoeglijk deel te nemen aan de door onze Excursiewerkgroep georganiseerde Stiltewandeling. Aldaar aangekomen, verzamelde zich een grote groep van gelijkgestemden, verlangend naar een wandeling door het struweel, begeleid door het geluid van fiere flierefluiters en een oorverdovende stilte van de medewandelaars.

Vanaf de parkeerplaats doken we aanstonds in het groen, ter linkerzijde begeleid door een traag stromende waterloop: de Kingbeek. We passeerden de plek waar zich eens een oliemolen bevond en dra ver- toonden zich ter rechterzijde de contouren van een be- koorlijk landhuis: het kasteel van Obbicht. Gebouwd rond 1585, op de plek van een eerder kasteel, dat he- laas door de Spanjaarden werd verwoest. De barbaren. Zoals Gertie vertelde, een kasteel met een rijke ge- geschiedenis, en ze vertelde smakelijk hoe zij in haar kin- derjaren rondom dit kasteel – dat toentertijd een toon- beeld was van vergane glorie – heerlijke uren heeft mo- gen beleven. Ook mijn moeder (geboortig: Lumens) vertelde me gisteren

dat ze zich nog kan herinneren hoe ze in haar jeugd (eind jaren '40) in dit kasteel op bezoek wist te gaan bij Tant Dien (Maria Hu- bertina Hollands) – haar oom (Jacob Lu- mens) was reeds in

1928 heengegaan. Ze mocht dan via de keuken naar de tuin en van zogeheten exotische bomen het fruit plukken. Deze oom en tante van haar hadden naar ver- luid een boerderij op Graetheide, waar DSM verdere activiteiten ging ontplooiën en werden dusdanig goed uitgekocht, dat zij dit domein konden verwerven. Helaas brandde het kasteel rond 1954 helemaal af. De redding kwam in de persoon van de Sittardse ondernemer Peter Szymkowiek, die het kasteel werkelijk tot in de puntjes wist te restaureren – chapeau.

Achter het kasteel bevindt zich een prachtig groengebied. Eilanden, waterlopen, rillen en zelfs een rustiek gelegen grafmonument voor familie Szymkowiek. De vaarzen in de naastgelegen wei houden dit naarstig in het oog. Er wordt hard gewerkt om dit bos weer de aloude pracht terug te bezorgen.

Naast de paadjes een overvloed van stinsenplanten. Van uitgebloeide sneeuwkllokjes, waarvan de bladeren in robuuste trossen trots overeind stonden, speenkruid, pinksterbloemen, bosanemoontjes, daslook. Vreemd genoeg heb ik niet éénmaal een helmbloem kunnen vinden, maar wellicht heb ik niet helemaal goed opge-

let; de stilte was nu eenmaal overweldigend.

We liepen in een lange rij achter elkaar. Mijmerend, in gedachten verzonken. Het water fluisterde haar geheimen, maar wij hoorden het niet.

Vanuit de achterste regionen hoorde ik toch enig gemompel. Diep resonerend trilden zachtjes deze stemmen door het bos. Minzaam glimlachend incasseerden wij deze verstoring en beschouwden deze als louterend.

En toen was het zover: wij verlieten het broekbos en betraden een paadje tussen het groene broekbos en de naastgelegen fruitweide. Na een wijle vertoonde zich in het groen een grote plas. Hemel, een onbekend meer? Neen, in het geheel niet, het betrof de monding van de Kingbeek. Het water voortgesproten uit wel 17 bronnen

(bij droogte afgenomen tot 5 bronnen) en als kwelwater afkomstig uit de Maas. Gertie wist te vertellen hoe zij dit gebied als kind betrad en eens zelfs haar schoenen in de modder had verloren.

De laagstambomen in de fruitweide worden momenteel gekapt; de natuurhistorische waarde ervan is gelukkig laag. Hopelijk komt er een mooie weide met een schare van oorspronkelijke en diverse hoogstambomen voor terug,

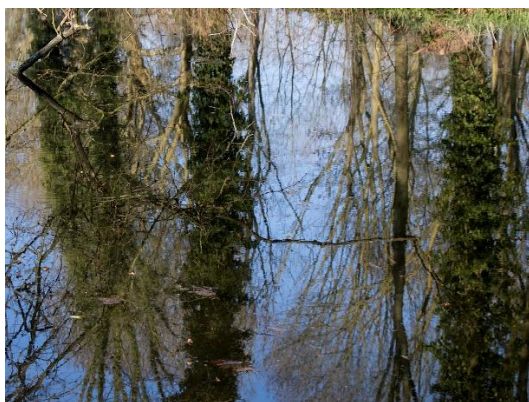
In een grote bocht dwaalden wij terug naar het broekbos. Hier worden standaard bever en beverrat weggevangen, deze onverlaten zouden een te grote schade berokkenen aan dit prachtige gebied.

In een boom hangt een paar wandelschoenen. Maat 41. Zouden dit de schoenen van Gertie...?

Terug slenterend langs de Kingbeek wijst Gertie ons op enkele plekken in het water, waar de bodem wordt gevormd door kiezel. Heel bijzonder, dit zijn de paaigronden voor het drie- en tienstekelig stekelbaarsje. Ze legt haar eitjes in zelfgemaakte kuiltjes tussen de steentjes.

Maar er was geen ontkomen aan, uiteindelijk eindigde onze rondgang op de plek waar zij was begonnen. Fluks werden de kannen met koffie/thee op een schoon gedekte tafel gezet, samen met enkele heerlijke zelfgebakken vlaaien. Het hoogtepunt – volgens ondergetekende – vormden de kommetjes met Paaseitjes. En ge weet: chocolade mag je niet te lang laten staan, want het bederft helaas heel snel.

Met een tevreden glimlach en enige ontroering nam de groep afscheid van elkaar. Weemoedig scheidden zich onze wegen, maar wel met de zekerheid van: wij zien elkaar weder, is het niet dra, dan wel volgend jaar. Gertie en alle andere vrijwilligers: hartelijk dank voor deze prachtige ochtend.

Foto's Pierre Reubsæt

Verslag controle steenuilenkasten 20 maart 2026

Wil Pisters, Peter Lefèvre, Douwe Gorter, Nic Stijnen: de uilenmannen

Om 10.00 uur verzamelden wij ons bij de botanische tuin om de benodigde spullen in te laden. We zetten eerst koers richting Meers, waar we de eerste kast vlak voor de dorpskom aantreffen. Al snel werd duidelijk dat deze kast niet bewoond was. De toestand van de kast is niet al te best meer en is dus aan vervanging toe. Ook de boom begint flink af te takelen en de nieuwe kast gaan we dan ook verplaatsen in een boom iets verder op in de fruitwei.

Aangekomen bij de volgende kast vlak bij het kapelletje zagen we een uiltje wegvliegen vlak bij de kast. Dat gaf ons goede moed. Bij het openen van de kast troffen we een redelijk verse muis aan. Hier is dus zeker activiteit. Heel mooi om te zien. Wil maakt ondertussen notities van de bevindingen. Peter legt alles vast op beeld. Op naar de Scharberg. Hier aangekomen genoten we eerst van de door Douwe meegebrachte koffie en koek. Het weer zit ons mee vandaag. Een prima dag voor onze controle. In het dassenweitje maakte Nic de kast voorzichtig open maar helaas hier geen activiteit. De bevestiging van de kast aan de boom laat te wensen over. De ijzeren banden groeien helemaal in de bast en

knellen zo de takken af. Hier moet een andere oplossing voor komen. We rijden naar Terhagen en klimmen over de poort om bij de kast te kunnen komen. Ook hier blijkt geen activiteit te zijn. De kast werd nog met een extra band vastgezet om uitwaaien te voorkomen. We vervolgen onze werkzaamheden in Catsop in de wei aan de Sickendaël. Ook in deze kast geen activiteit.

Voor de volgende kast moesten we ons melden op camping Catsop. We werden door de eigenaar hartelijk ontvangen. Hij liet ons weten dat hij deze week de uil nog had gehoord. Bij het openen van de kast zagen we wel dat er iets in de kast was geweest. Hoopvol dus.

De laatste kast die vorig jaar pas geplaatst is hangt in de wei bij boerderij Dols in Catsop. Aan Nic de eer om de kast te openen. De verwachtingen waren niet hoog omdat we al een aantal keren geprobeerd hebben om met het afspelen van de roep van de uil deze te kunnen horen. Dit was zonder resultaat.

Het was even schrikken voor Nic toen hij de kast open deed en tot zijn verbazing 2 uiltjes zag zitten. Dit was voor ons allemaal een grote verrassing en de kers op de taart.

Wat een mooie afsluiter van deze dag. Op de grond rondom de kast vonden we nog diverse lege eierschalen, waarschijnlijk van de steenuil. Dit gaan we nog nader onderzoeken. Hopelijk is het niet de steenmarter die hier bezig is.

We zijn dan ook aan het denken om maatregelen te nemen hiervoor. In de schuur van de boerderij schijnt af en toe ook wel eens een uit rond te vliegen. Hier is Wil nog op de zolder gaan kijken of er iets te vinden was van uilenballen. Dit was niet het geval. Wel is het een ideale plek voor een kerkuil.

In de toekomst moeten we hier misschien een invliegopening creëren. Al met al kunnen we terugkijken op een zeer geslaagde dag. Op naar de volgende controle waarbij we gaan kijken of er eieren zijn gelegd.

Foto uiltjes: Wil Pisters
Overige foto's: Peter Lefèvre

Korte update van de steenuilen werkgroep

Op 23 april hebben we weer een rondje gemaakt langs onze nestkasten. 2 van de 7 kasten zijn bewoond. In allebei de kasten zat het vrouwtje te broeden. In ieder geval hebben we ook 3 eieren kunnen vaststellen. Hoeveel eieren er totaal zijn weten we dus niet omdat we de uiltjes zo min mogelijk willen storen. Er is goede hoop op jonge uiltjes dit jaar aangezien het ook een goed muizenjaar is.

Eind mei zullen we meer weten!

Vriendelijke groet van de Steenuilen werkgroep

Op pad met de bever

Een verrassende ontdekkingsstocht door het Elsloose bos

Peter, Sabrina en Sanne Janssen

Zondag 29 maart stond IVN Elsloo weer even in het teken van één van de meest intrigerende bewoners van ons landschap: de bever. Rond 13.00 uur verzamelden zich zo'n twintig nieuwsgierige wandelaars voor een middag vol natuurverhalen, sporen zoeken en onverwachte weetjes. Na een warm welkom verdeelde Jan Franssen de groep in tweeën. De ene helft ging mee met Jan Janssen van de Beverwerkgroep, de andere groep – waar wij bij mochten aansluiten – trok met Jan Franssen het bos in.

Kartrekker beverwerkgroep: Jan Franssen

Al bij het plateau onderaan de trapjes bij Terhagen werd duidelijk: Jan heeft een encyclopedie aan beverkennis in huis. Met zichtbaar plezier vertelde hij over de twee beverfamilies die zich thuis voelen in het Elsloose bos.

Vanaf ons uitkijkpunt keken we uit op de verblijfplaats van de eerste familie, verscholen achter de visvijver. Wie had gedacht dat dit dier, dat begin 18e eeuw volledig uit Nederland verdwenen was, nu weer met maar liefst 7.000 exemplaren terug is? En dat alleen al in Limburg zo'n 2.000 bevers leven?

Bevers spelen een belangrijke rol in de biodiversiteit. Ze vormen het landschap, leven grotendeels in het water en gebruiken hun brede staart om warmte op te slaan én om alarm te slaan bij gevaar. En dat alarmgeluid? Een flinke klap op het wateroppervlak!

De tweede beverfamilie: meesterbouwers in het bos

Verderop in de buurt van De Duiker en Ezelavontuur vonden we de sporen van de tweede familie. Hier heeft de bever prachtige dammen gebouwd en vermoedelijk vlakbij een burcht of hol aangelegd. De rechtopstaande takken tegen de boswand verraden zijn aanwezigheid.

Fascinerend om te bedenken dat zo'n dier, dat tussen de 20 en 25 kilo kan wegen en wel 12 jaar oud kan worden, het landschap zó weet te vormen.

Jan vertelde dat bevers naast boomschors ook graag kruiden en planten eten - en in de zomer zelfs wel eens een uitstapje maken naar bieten- of maïsvelden.

Een bever in de kelder?!

Het meest verrassende verhaal van de dag: een bever die in de kelder van Jos en Jacqueline op de Maasberg opdook. De dierenbescherming bracht hem netjes terug naar het Julianakanaal... maar een half uur later stond hij doodleuk weer voor de deur. Blijkbaar had hij zijn eigen ideeën over waar hij thuishoorde.

Een leerzame en gezellige middag.

We sloten de wandeling af met een lekker kopje koffie en koekje (verzorgd door Thea) in het gezellige clubhuis "Möldershoes". Voldaan, een beetje wilderniswijzer en vooral erg enthousiast gingen we naar huis.

Een dikke dankjewel aan Jan, Jan én IVN-Elsloo voor deze prachtige beverervaring!

Foto's: Margriet Roberts

Educatieve vogelochtend

17 maart 2026

Met de ondersteuning van vele vrijwilligers IVN-Elsloo, inclusief hoffotograaf Pierre Reubsaet.

Arnold Schepers

Op deze droge, maar frisse dinsdagochtend worden de 50 leerlingen van KC Aelse, groep 7 ontvangen op de parkeerplaats van het kasteel.

Op school zijn de leerlingen verdeeld in 5 groepen van elk tien leerlingen en bij elke groep is een begeleider.

Op post 1, op de parkeerplaats, mogen de leerlingen aan de slag gaan met het in elkaar zetten van de bouwpakketten nestkastjes. Gewapend met accuboren, schroeven enz. worden de kasten in elkaar gezet. Ook kunnen ze met behulp van een lange stok een nestkast van de boom afhalen, ter inspectie. Ook wordt er op deze plek uitleg gegeven over de soorten nestkasten waarbij ook foto's van vogels zijn toegevoegd. Pierre, Jo, Nico en Wil Pisters hebben tijd tekort om de enthousiaste leerlingen goed te informeren. De tijdsduur is eigenlijk wat aan de krappe kant, maar de 20 minuten zijn nu eenmaal het maximum om voor 12.00 uur klaar te zijn.

Post 2.

Deze post, in het Möldershoes, heeft een andere invulling gekregen. In plaats van een film over vogels zoals voorgaande jaren, is er

een Vogelquiz gemaakt waarbij de kinderen 3 keuzes hadden om te kiezen voor het juiste antwoord via een digitale presentatie. Deze quiz is gemaakt door Angélique en Anki, met dank. De leerlingen zijn bloedserieus en ook tactvol om hun keuzes te maken. Math Bours geeft na elke vraag uitleg over de vogel etc.

Vrijwilligers bij deze post, Wil van Mulken, Math en Angélique.

Omstreeks 10.00 uur is de kleine pauze voor de leerlingen en op de post waar ze op dat ogenblik waren, kunnen ze hun versnapering verorberen. Ook alle vrijwilligers werden voorzien op hun post van koffie en thee door de catering dames, Tonny en Wilma.

Post 3. De post is gelegen in het Paviljoen en wordt bemand door Anki en Annemarie. De leerlingen worden geïnformeerd over de verschillende vogelsoorten, 9000 verschillende over de hele wereld en ca 500 in Nederland.

Verder wordt er uitleg gegeven over de functie van bijvoorbeeld veren en met loepen wordt de structuur van

de veer bestudeerd. Ook met vaseline en een druppelflesje water wordt zichtbaar gemaakt hoe het waterdicht maken van de veren met vet uit de stuitklier werkt. De aandacht van de kids was prima!

Post 4. Betsy en Rien bemannen deze post bij het tuinhuis en Betsy heeft gezorgd voor zakken vol nestmateriaal. Zelf mogen de kinderen aan de slag gaan om een nestje te bouwen en de praktijk leert dat het bouwen van een nest niet zo makkelijk is. Ook zijn er foto's van verschillende vogels met nesten en ook een aantal echte nestjes. De kinderen hebben veel aandacht en vragen ook veel! De leerlingen mogen hun eigen gemaakte nesten mee naar huis nemen. Ook deze post was zeer leerzaam.

Post 5. Alweer de laatste post alwaar de leerlingen middels verrekijkers en telescopen vogels en eenden kunnen bekijken. Via de grote poort werden de leerlingen buiten de botanische tuin om naar deze post gedirigeerd. Dus geen passages in de tuin zelf!

Peter, Els en Ingrid zijn paraat om de leerlingen wegwijs te maken. Peter heeft foto's opgehangen van vogels die ze konden spotten met de verrekijker en telescoop. Ook hebben ze goed zicht op de eendenvijver. Héél spannend natuurlijk en ook wandelaars worden gespot.

Rond 11.40 uur werd iedereen verzocht om onder de grote boom in de tuin plaats te nemen, alwaar de leerlingen werden verrast door ranja en een wafel. De kinderen waren tevreden over de ochtend en wij namen afscheid van hen met het meegeven van een kleurplaat met daarop de meest voorkomende vogels.

Na het vertrek van de leerlingen is met alle vrijwilligers nog geëvalueerd en de eindconclusie is dat het een prettig verlopen ochtend is geweest met voorbeeldige leerlingen. Enkele aandachtspunten nemen we mee naar een volgende educatieve vogeldag.

Hartelijk dank aan de ruim 18 vrijwilligers die deze ochtend tot een geslaagde ochtend hebben gemaakt en Stichting de Rollen voor het beschikbaar stellen van de diverse lesmaterialen.

De Aziatische hoornaar, een plaag voor onze natuur

Gebaseerd op een tekst uit *Bijenhouden 2026*, nr 1, door Carlien van Bergen.

Imker Wim Smeets. Foto: Abe Maaijen

Als jongen van twaalf raakt Wim Smeets uit het Zuid-Limburgse Stein gefascineerd door bijen. Zijn buurman was imker en de vonk sloeg over, ook al vond zijn vader het maar niks. “Hij was een keer gestoken en verbood me om bijen te houden”.

Pas na zijn huwelijksdag begon Wim met bijenhouden. Dat deed hij vooral in de avonduren en naast zijn werk in de installatietechniek. Hij werkte bij verschillende bedrijven, waaronder de Universiteit Maastricht, waar zijn chef óók imker was.

Een leven lang imker!

Inmiddels is Wim 80 jaar en kijkt hij terug op een indrukwekkende imkerloopbaan: van zijn allereerste les over bijhouden in Schinnen tot voorzitter van de imkervereniging van de LLTB, de voorloper van de NBV-afdeling Mergelland, met zo'n 130 leden in Zuid-Limburg. Ook gaf hij 15 tot 20 jaar les aan beginnende imkers en was lange tijd mentor. "Ik had 2 bijenstanden: eentje in Elsloo en eentje hier aan huis. Het aantal kasten is nu sterk gereduceerd."

Zijn leergierigheid bracht Wim ook met regelmaat naar Duitsland en België. "Daar is ook veel kennis en ervaring aanwezig over het bijhouden." Dat brengt Wim op het punt dat hij pleit voor meer structurele steun en een betere verdeelsleutel van de onderzoeksgelden voor de imkerverenigingen in Nederland zoals dat in België al langer gebeurt.

Aziatische hoornaar bedreigt biodiversiteit

Volgens Wim is de bestrijding absoluut geen individuele zaak. Natuurlijk moet elke imker meedoen met opsporen en verwijderen, maar ook de gemeenschap. Want als dit zo doorgaat, halveert het aantal imkers volgens Smeets binnen 5 jaar. "De Aziatische hoornaar is niet alleen een probleem voor imkers, maar voor de gehele biodiversiteit en dus voor iedereen. Want als de honingbijen er niet meer zijn, gaan ze op jacht naar andere insecten", aldus Wim. Het kost enorm veel tijd en geld om ze te bestrijden en dat kunnen imkers niet alleen dragen. De gemeenschap zal moeten bijdragen.

Hygiëne en zorgvuldigheid

In de kelder onder het woonhuis heeft Smeets een prachtige werk- en bewaarplaats gemaakt met een constante temperatuur van 18°C. De honing bewaart hij altijd in rvs-opslag en niet in kunststof. "Ik wil geen microplastic in mijn honing" verklaart hij. Verder giet Smeets

zijn eigen was met een veilig af te sluiten ketel die tot 130°C kan oplopen om de was te ontsmetten. Hij gebruikt de zegelwas voor de honingramen. Hygiëne en zorgvuldigheid staan bij Smeets bovenaan. Sinds kort mag hij zich zelfs honingleverancier noemen aan het prestigieuze Chateau St. Gerlach in Valkenburg aan de Geul. Na een bezoek van de chef-kok aan Wim staat er in het hotel tijdens het ontbijt een klein stukje honingraat op elke tafel.

Slotadvies

Wim komt weer terug op het fenomeen Aziatische hoornaar en zijn boodschap is helder: “De Aziatische hoornaar is niet zomaar een plaag en al helemaal niet alleen het probleem van imkers ‘het is een bedreiging voor iedereen. Want zonder bijen geen voedsel.”

Zijn slotadvies: “Wees alert in het voorjaar: kijk uit met vogelhuisjes, daar beginnen ze vaak hun nest. En werk samen. Alleen red je het niet.”

Aziatische hoornaar. Foto: Remi Diris

Voorjaarsvakantie-activiteit

Angélique Diris

Een nieuw jaar betekent ook weer nieuwe activiteiten in de schoolvakanties. Afgelopen 28 april vond de voorjaarsvakantie-activiteit plaats met als thema “geluiden”. We hadden dit keer er voor gekozen om onderscheid te maken tussen de kleinsten en de wat “oudere” jeugd. Dit om het voor beide leeftijdscategorieën leuk en uitdagend te houden/maken.

Met een gezellige groep kinderen begonnen we aan de middag. Zoals iedere keer startten we in een kring om iedereen welkom te heten en te vertellen wat we gaan doen.

Als extraatje had Pierre Reubsæet een aantal meikevers meegenomen om de kinderen te laten zien. Ze mochten deze ook over hun hand laten lopen. Dit vonden ze wel spannend en de meesten durfden dit ook wel.

Heel speciaal was een meikever die weg wilde vliegen. Het leek wel of hij aan het opstarten was om vervolgens voor de vrijheid te kiezen. Nadat de kinderen Pierre hadden bestookt met vragen werden de andere meikevers ook vrij gelaten.

Pierre, bedankt voor dit extraatje....

Na deze ervaring werden de kinderen verdeeld in 2 groepen. Eén groep tot 8 jaar en één groep vanaf 8 jaar. Iedere groep ging drie posten langs, die aangepast waren aan iedere leeftijdscategorie.

De eerste post was yoga: we hadden hiervoor Annebell uitgenodigd. Zij heeft met de kinderen geuisterd naar geluiden. Even ontspannen en aan bewustwording gedaan. Zelfs de kleintjes lagen op hun mat met een deken te genieten. Luisteren naar de regenmaker, naar een klankschaal..... Dankjewel Annebell voor deze speciale activiteit.

De tweede post was "natuurmoment". Met een blinddoek voor.....luisteren....wat hoor je? De kinderen waren heel geconcentreerd aan

het luisteren. Ook leerden de kinderen hier fluiten op een grassprietje. En ten slotte een spelletje "waar" of "niet waar". Hier konden ze even hun energie kwijt door te rennen naar het goede antwoord.

De derde en laatste post was het knutselen. De oudere jeugd ging een muziekinstrumentje maken van hout. Deze konden ze daarna ook nog verven. De kleinsten gingen een regenmaker maken

van een koker gevuld met droge macaroni. Ook deze werd kleurrijk geverfd en versierd.

De middag werd afgesloten met ranja en wafels met slagroom voor de kinderen. En voor de volwassenen koffie/thee. Weer uitstekend verzorgd door ons “catering-team”.

De jeugdwerkgroep is al weer aan het brainstormen voor de zomervakantie-activiteit. Maar eerst krijgen we de scouting uit Elsloo nog op bezoek en werken we mee aan het Maascultuurfeest. Lijkt het je leuk om eens

mee te helpen tijdens een jeugd-activiteit? Meld je dan bij mij. We kunnen altijd wel wat helpende handjes gebruiken. Geef je dan op bij ondergetekende!

Foto's: Pierre Reubsaet

Dassenwandeling 7 maart 2026

len Keulers / foto's van schrijfster en Cecile Soemers

Op deze schitterende lentemorgen verzamelen zich ongeveer 20 enthousiaste wandelaars op de rivierparking Medammerweide voor de dassenwandeling.

Gidsen vandaag zijn Armand en Ben. Na een inleidend praatje over het IVN-Elsloo in het algemeen en de das in het bijzonder gaan we op weg. Eerste stop is al na ongeveer tien meter, namelijk de auto van Remi. Helemaal niks aan natuurlijk, maar de verrassing zit in de achterbak! Onder een lap stof komt een opgezette jonge das te voorschijn. Helaas is zij/hij slachtoffer geworden van het verkeer, doodsoorzaak nr. 1 onder de dassenpopulatie.

Hier krijgen we ook de eerste feiten over de das te horen. Dassen zijn nachtdieren en daarom is hun zichtvermogen slecht. Gehoor en reuk daarentegen zijn uitstekend. Dassenholen worden burchten genoemd, die ijverig worden uitgegraven. Omdat een dassenburcht een groot oppervlak kan beslaan en er ook een aantal vlucht- en luchtpijpen worden gegraven is de hoeveelheid uitgeworpen aarde groot; dit gaan we verderop nog allemaal zien. Dassen graven in de “achterruit” en Remi maakt dit aanschouwelijk door in de huid van een das te kruipen en, tot groot vermaak, voor te doen hoe dit in zijn werk gaat.

Dassen wonen in familieverband in hun burcht. De jongen, 2-5 stuks, worden in februari geboren en blijven ongeveer 2 jaar bij hun ouders. Daarna worden ze verjaagd en moeten ze het zelf maar uitzoeken. Territoriaal zijn ze ook; elke burcht en zijn bewoners heeft een eigen geur. Indringers met een vreemde geur worden zonder pardon verjaagd. Het komt wel voor dat een vos een vluchtpijp als zijn hol gebruikt. Dat wordt getoleerd maar het gedeelte waar de vos zit wordt dan stevig “dichtgemetseld” zodat er geen interactie is. Het lievelingsvoedsel van dassen zijn regenwormen, zo’n 200-300 per nacht gaan er zonder problemen in. Maar opportunistisch als ze zijn staan ook insecten, noten, bessen en valfruit op hun menu. Zelfs een vossenjong zo nu en dan wordt niet versmaad.

Dassen zijn schone dieren, ze bevuilen hun burchten nooit. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld vossen die hun behoefte gewoon in hun hol doen. Nee dan de das, die graaft een heuse latrine, kuiltjes in de grond keurig op een rij en bij voorkeur langs de rand van een weg, pad of afrastering. Ook deze latrines gaan we verderop nog zien.

Met deze dassenweetjes gaat de wandeling dan echt van start en na een paar honderd meter zien we al de eerste uitworp en krassporen in de helling van de holle weg. Ook dassenwissels, ongeveer 15 cm brede paadjes, zien we volop. Even

verder een grotere wildwissel waar wilde zwijnen en reeën gebruik van maken maar de das natuurlijk ook. De volgende holle weg laat een grote hoeveelheid verse uitworp zien.

Ben vertelt dat de gemeente soms met grof geschut moet komen om de hoeveelheid aarde op te ruimen en de weg weer vrij te maken. Dan gaat het steil omhoog langs een vluchtpijp waar we de tweede verrassing van vanmorgen zien. Een piepkleine das die in de opening van een vluchtpijp zit, door enkele IVN-leden als Chinese das gedetermineerd!

Na een stukje verharde weg draaien we een veldweg op en het eerste dat we zien is een bord dat waarschuwt voor wilde zwijnen en een stuk verder zien we dat het geen loos alarm is. Pootafdrukken in een modderpoel en woelssporen. Ook hier weer dassenwissels en zelfs een paar dassenharen die in het prikkeldraad zijn blijven haken. Volgend dassenweetje: vroeger werden er scheerkwasten gemaakt van dassenharen.

Nog een stukje verder zien we weer verse uitworp. Armand en Ben vertellen dat deze burcht jaren onbewoond was maar dat ze recent hebben ontdekt dat er

een nieuwe bewoner is. En eigenlijk is dat ook niet gek. Het is hier een waar luilekkerland voor dassen. Uitgebreide foerageergebieden doorsneden met goede plekken voor een burcht. En als bonus een toegewijde groep mensen die er voor zorgen dat het je als das aan niets ontbreekt, een dassenhemel op aarde. Dat is mooi want vorige eeuw was de das bijna uitgestorven.

Langs de volgende veldweg zien we dan eindelijk de latrines, een grappig gezicht die kuiltjes op een rij. We hebben geluk: een van de kuiltjes is vers gevuld!

Door een holle weg gaat het verder, overal zien we dassenwissels, uitworp en krassporen.

Er wordt zelfs een kaakbot van een das gevonden. (weet niet zeker wie het bot gevonden heeft, Henk Jacobs??). Het einde van de holle weg brengt ons weer terug in Catsop en na een korte wandeling zijn we terug bij de parkeerplaats. Hier wordt nog even nagepraat en alle deelnemers gaan met een goed gevoel huiswaarts. Het was een mooie en leerzame wandeling,

dank aan Armand en Ben.

Dan nog een feit dat niet direct met deze wandeling te maken heeft maar zeer zeker het vermelden waard is. De gemeente Stein onderhoudt een zeer goed contact met IVN-Elsloo, luistert goed, denkt mee en heeft onlangs een bedrag van 80.000 Euro beschikbaar gesteld voor een afrastering en faunatunnel langs de autoweg. In deze tijd van bezuinigingen en waar in menige gemeente natuurbehoud/bescherming ondergeschoven kindjes zijn mogen wij ons in de handjes knijpen met zo'n gemeente. Een voorbeeld dat hopelijk veel navolging zal krijgen.

Vogelwandeling 26 april 2026 in ons eigen Elsloose bos

Betsie van der Linden

Aanvankelijk leek het moeilijk om een mooie wandeling te plannen, omdat Staatsbosbeheer grote stukken bos heeft afgesloten i.v.m. gevaar voor omvallende bomen. Met dank aan Pierre Duckers die het bos op zijn duimpje kent, is dit toch gelukt!

Het weer was uitstekend en de zon liet zich steeds meer zien. We hadden 20 deelnemers.

De wandeling liep richting preeel en achter de woningen van Terhagen over de ijzeren brug. Via Ermsterveld naar het hoge bos, daarna via duiker en kromme dijk terug naar kasteel.

Aan leuke waarnemingen, gezien en /of gehoord, was geen gebrek: o.a. Grote Gele Kwikstaart, Brandgans, Gele kwikstaart, Grote Bonte Specht, Groene Specht, Zanglijster, Heggemus, Vink, Kneu, Zwartkop, Roodborst, Wilde Eend etc.

Vooraf de Engelse Gele Kwikstaart en de Rode Wouw scoorden hoge ogen.

Zelfs de Koekoek en de Nachtegaal lieten zich horen. Even was er enige opwinding: was het een uil die zich wilde laten zien? Maar nee, wel de Grote Lijster werd gespot, ook mooi!

Bij de zandvang en verder, was goed te merken dat het een stuk droger was in het bos met dank aan de volharding van Jo Vaassen en Wil Pisters.

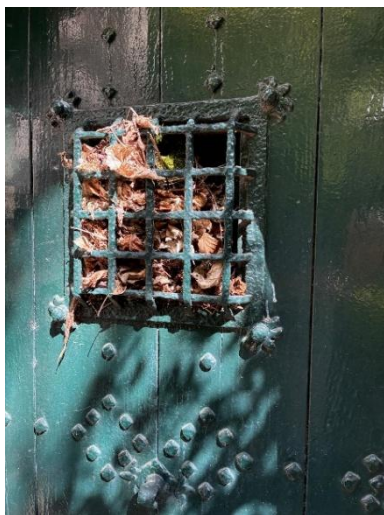
Terug naar het kasteel, met als toegift de reigerkolonie, waar de jongen gevoerd werden op het nest.

Onderweg natuurlijk als echte IVN-er ook oog voor planten en bloemen. Bij twijfel hadden we onze levende encyclopedie Koen erbij.

Bij de trappen van ons gebouw was te zien hoe een winterkoning zijn nest aan het bouwen was, in de hoop dat een vrouwtje er wil intrekken.

In ons Möldershoes was een gezellige afsluiting met koffie/thee en vlaai.

Het was een mooie zondagmorgen

Jubilarissen jaar 2026

Remi Diris

Tijdens de drukbezochte en supergezellige Algemene Leden Vergadering (ALV) in – voor de 1e maal - 't Trefpunt, gehouden op 21 april, werden maar liefst 6 leden door de vele aanwezige leden met een groot applaus in het zonnetje gezet. Natuurlijk konden de eer betonen als het officiële IVN certificaat en de 25- en zelfs één 40-jaarjubileumspeldjes niet ontbreken.

Maar wie zijn nou toch deze coryfeeën, wat drijft deze mensen? Een kort interview met hen heeft ons de antwoorden gegeven.

*Anki Brorens en
Peter Lefèvre*

Anki en Peter werden lid op 20 juli 2001. Peter deed enthousiast mee aan de wandelingen van Guus Hamers en volgde een vogelcursus. Daarna is Peter nooit meer

gestopt met de vogelwerkgroep Wandelen, uilen, huiszwaluw, PTT tellingen (muv de watervogels) en natuurlijk de jaarlijkse schoolactiviteit voor groep 7. In die tijd ging de groep wel eens wat verder en langer van huis en Peter heeft eens de voor hem veel te kleine wandelschoenen van Anki meegenomen. Hij heeft ze toch gedragen (RD: knap!) en Anki is hier pas achteraf achter gekomen.

Anki (in de zomermaanden badmeester in zwembad in Geulle en wiens vader in vroeger tijden ook zéér actief is geweest bij IVN Elsloo) is pas een jaar of 5 geleden, actief geworden toen de bijendag voor groep 5 werd opgezet. Ze doet daarnaast mee met jeugdactiviteiten en voor groep 7 de Vogeldag. Ze laat de kinderen dan eerst een emmer van 12 kilogram optillen en daarna een kerstballetje van 6 gram, gelijk aan het gewicht van het kleinste vogeltje: het Goudhaantje. Ongeloof bij de kinderen!

Nella de Geus

Geboren in het mooie Arnhem en via diverse paden uiteindelijk via de in Elsloo woonachtige Peter terechtgekomen in het lieflijke Elsloo. Hun burens en vrienden waren onze welbekende Ria (reeds in 2021 gehuldigd) en Joop. Het kon niet uitblijven, Ria wist Nel al gauw te overtuigen om ook lid te worden. Natuurlijk heeft Nel aan van-alles geproefd, de tuinwerkgroep (rotsperk) werd haar helaas te zwaar ivm haar gewrichten, maar een nieuwe liefhebberij werd gauw gevonden: ze is de notulist van de Excursiewerkgroep, heeft jaren meegedaan aan de kidsactiviteiten van deze groep en is bij ons allemaal zeer bekend, omdat zij al jaren onze Kroetwusj verzorgt. Speciaal punt van aandacht: de waarnemingen!

Jean Kerbusch

Begin jaren 90 werd Jean lid van IVN Elsloo via een advertentie, waarna hij een natuurcursus volgde, die gegeven werd door onze in 2022 reeds gehuldigde Niek Meijer. Toentertijd waren het roerige jaren voor het IVN, maar Jean schroomde toch niet om de illustere Sef Gelissen als voorzitter op te volgen en wel voor maar liefst

een jaar of 8, 9. In die jaren verzette het IVN Elsloo zich hevig en met succes tegen de woningbouw op de Medammerwei, maar ook samen met bijvoorbeeld Giel Smeets tegen de aanwezigheid van de tennisclub op het Landschapspark. Jean is bijzonder blij verrast te zien hoe de club zich sindsdien heeft ontwikkeld tot de grote, levende, veelzijdige en warme vereniging van vandaag. Jean: bedankt voor al je werk voor ons, in die moeilijke en roerige jaren '90!

Digna Odekerken

Als vrijwilliger bij de Wereldwinkel, leerde Digna Ria Kloth en Wilma Wolthuis kennen. Op een gegeven moment gingen ze in gesprek met Sef Gelissen, omdat ze iets met de jeugd wilden gaan doen, en zo werd Digna lid van IVN Elsloo. Wandelingen, lezingen en uiteindelijk 6 jaar geleden bij de Tuinwerkgroep gekomen, waar ze niet alleen haar eigen

perk heeft, maar ook deel uitmaakt van de zadengroep. En ze is bekend bij velen van ons, omdat zij de coördinator is van de Toezichthouders in de botanische tuin!

Jack Portier

Hun zoon Jeremy was lid geworden van de vogelwerkgroep, waar hij enorm veel over de vogels leerde van Guus Hamers. Zijn lidmaatschap werd betaald door zijn ouders Conny en

Jack. Na een tijdje had Jeremy helaas geen tijd meer voor het IVN en ook voor Conny en Jack gold dat ze druk in beslag werden genomen met andere zaken. Het lidmaatschap bleef staan en klaarblijkelijk op de naam van Jack. Hij wist overigens te vertellen dat ze eens met de Vogelwerkgroep op het terrasje zaten bij café Awt Aelse. In de bloemen zoemde een kolibrievlinder, waarop Jack riep: dat is een dikke mot, sla 'm dood. Onze Guus was toen, tot grote hilariteit van de aanwezigen, in alle staten.

Voorjaarswandeling

Frans Stassen

Zondagochtend 12 april om 10 uur vertrekken 22 wandelaars vanaf de kasteeltoren voor de voorjaarswandeling onder leiding van Marjo Dullens. De eerste stop is bij het bruggetje over de beek die van het Terhagen Pötje komt. We bevinden ons in het Maasdal. Regenwater dat op het hoger gelegen plateau valt, dringt door de bodem totdat het op een ondoordringbare kleilaag komt. Deze komt in de helling aan de oppervlakte. Op

diverse plaatsen stroomt het water naar buiten. Dit zijn de bronnetjes in het bos.

Hier is een natte kalkhoudende biotoop en je vindt er bomen die goed gedijen in een moerasachtige omgeving: moerascypres, zwarte els en wilg.

De mensen uit het Terhagen haalden hun water bij het Pötje en deden daar ook de was. Om te voorkomen dat de gewone mensen in het park kwamen, was het park met hekwerk afgezet en moesten ze onder het bruggetje door.

Verderop bekijken we een hoogstamboomgaard, vaak een huiswei met diverse soorten fruit: kersen, appels peren voor eigen gebruik. In de wei gaasden schapen, een koe of geit. De bodem is begroeid met gras en diverse kruiden. Dit in schril contrast met de huidige fruitplantages. Karakteristiek is ook de meidoornhaag.

Even verder bewonderen we de bloei van de iep en es. De tocht gaat verder over het spoor naar de Lindebergstraat. Dit is een holle weg ontstaan door erosie. De diepe ligging geeft beschutting aan dieren, dassenburcht. De begroeiing van de wanden met bomen temperert de temperatuur in de zomer. Planten die we hier vinden zijn speenkruid en gevlekte aronskelk. Marjo geeft uitleg hoe de aronskelk bestoven wordt, waarbij zelfbestuiving voorkomen wordt.

We lopen verder naar het Hoge Bos. De bosanemonen zijn ver uitgebloeid en het daslook, met zijn uienreuk, begint net in bloei te komen. Jonge blaadjes van het daslook zijn als sla te eten. Bij plukken opletten dat je niet lelietjes-van-dalen of herfsttijloos plukt, het blad ziet er ongeveer hetzelfde uit, maar die zijn erg giftig. Ook

zien we de eenbes. In de buurt van de duiker vinden we enkele zeldzame planten: bosbingelkruid, boszegge, gele anemoon en grote paardenstaart.

Langs het spoor zijn bomen gekapt. Hierdoor krijgt de beek die van Geulle komt veel meer licht. Doordat het water nitraat bevat, kunnen nu algen groeien. Hierdoor verdwijnen de kokerjuffers omdat die alleen in zeer zuiver water leven. Iets dergelijks gebeurt met de beek die uit de richting Elsloo komt. De info over de gevolgen van de bomenkap en beveractiviteit is afkomstig van onderzoekers van het waterschap.

We lopen verder langs de Hemelbeek en komen bij de zandvang. In dit natte gebied vinden we elzen, dotterbloem en grote paardenstaart. Het hoogtepunt van de wandeling is de vondst van een eitje van het oranjetipje. Dit minuscule eitje bevindt zich op een pinksterbloem, dit is de waardplant van het oranjetipje. Zie voor duidelijke foto hiervan bij de waarnemingen bl. ....

Bij de kromme dijk gaan we rechtsaf de heuvel op. Hier staat hartbladzonnebloem, een exoot.

Onderweg zien we ook eenbloemig parelgras, dat in Nederland vrijwel alleen in Zuid-Limburg voorkomt.

Marjo maakt ons nog attent op enkele haartjes in een afrastering van een wei. Dit zijn varkenssharen, te herkennen aan de gesplitste uiteinden.

Na de wandeling genieten we nog na onder het genot van koffie en thee met door Marjo gebakken cake en kokoskoekjes (kokoszwammen).

Foto's: Pierre Reubsaet

Het lievelingshapje van de das

Henk Jacobs

Elk jaar weer een hoogtepunt voor de dassenwerkgroep, op stap met groep 8 van Kindcentrum Aelse. Nou, op stap, dat doen vooral de kids en hun begeleiders. Wij van de werkgroep staan op een van de 5 posten, waar de kids in groepjes aan voorbij trekken.

Op die posten maken ze kennis met de geheimzinnige das, je ziet hem niet maar slurpt, jakkes. En dan in de loods bij boer Jan Claessen, daar vallen de monden open als ze moeten raden hoeveel pieren een das dan wel naar binnen slurpt, wel zo'n 200 stuks!

Best wel eenzijdige maaltijd, je vraagt je dan af of de schijf van vijf ook geldt voor onze das. En die pieren zoeken en vinden ze tijdens het foerageren, met hun scherpe reuk blijft geen enkele pier veilig. De kids gaan foerageren op het terras voor de ijsboerderij van gastvrouw Sandra.

De wandeling werd afgesloten onder het genot van fris en een lekkere appel. Het was een geslaagde wandeling,

met dank aan onze dertien vrijwilligers, aan Rien en Jan en Sandra, en de 50 kids met begeleiders. Tot volgend jaar.

Excursie Zeeland 9 mei 2026

Elly Penners – Bogman

In de bus werd er gevraagd of iemand die geen lid is van IVN Elsloo een verslag wilde maken van deze reis. Bij deze. Mijn naam is Elly Penners- Bogman. Ik ben geboren en getogen in Catsop- Elsloo en woon al 55 jaar met mijn man Carlo in Neerbeek. We zijn wel al heel lang lid van IVN Spaubeek. Er waren een paar plaatsen vrij op deze excursie en daar hebben we dankbaar gebruik van gemaakt.

De bus vertrok om 7.30 uur onder een stralende zon op het Dorine Verschureplein en de zon bleef dat de hele dag doen. Iedereen had er duidelijk zin in. Er was een welkomstwoord van Margriet en van Olaf Op den Kamp, die ook het programma globaal presenteerde. Na een korte tussenstop in de buurt van Antwerpen ging het richting Zierikzee via de Zeelandbrug.

Het vele water aan weerszijden gaf een goede indruk van wat ons te wachten stond. De eerste stop was “**Plan Tureluur**”, een natuurgebied dat onttrokken is aan landbouwgrond. Tussen de dijken ontstaat dan een paradijs voor vogels, zoals de scholkester, een vlucht wulpen, meeuwen etc. etc. Dus ook een paradijs voor vogelaars.

De verrekijkers en statieven werden uitgepakt en toen kon het feest beginnen.

Olaf telde wel 30 vogelsoorten en iemand uit de groep wel 31. Ik ben zelf geen kenner, dus voor details verwijst ik naar hen. Zelf heb ik vanaf een dijk op een bankje met aandacht een lepelaar gevolgd, die zonder pauze constant als een stofzuiger door het water liep op zoek naar voedsel. Ook de vele soorten eenden en ganzen met hun jongen waren geweldig om te volgen. Ook de flora kreeg de volle aandacht. Bij onooglijke plantjes, die ik niet eens gezien zou hebben, werd uitgebreid stilgestaan en bestudeerd. Maar ook de scherpe boterbloem kwam aan haar trekken.

Dan was er pauze in d'Heerenkeet, een uitspanning met zicht op de Oosterschelde en de Stormvloedkering. Een heerlijke kop koffie of zo op kosten van het IVN en voor de meesten een flink stuk appeltaart met slagroom, heerlijk!

De **Plompetoren**, een robuust overblijfsel van een overstroming van het dorp Koudekerke rond 1300. 121 treden naar boven via een zeer steile wenteltrap. Dat was zeer de moeite waard met een prachtig uitzicht op de omgeving en Robbeneiland. De grijze zeehonden waren te bewonderen door verrekijkers.

Verder met de bus naar Neeltje Jans, het werkeiland van de stormvloedkering. Deze werd gebouwd na de watersnoodramp van 1953. Na een traktatie op wafels en cake maakten we daar een mooie wandeling door de duinen, waar de vogelliefhebbers weer hun hart konden ophalen. Een smet op al dit moois: een zeer verminkte dode meeuw, geraakt door de wieden van een

van de vele windmolens. Compacte conclusie van de wandelgroep: warm en nachtegalen. Want warm was het en of ze echt nachtegalen gezien en/of gehoord hebben: ik weet het niet. Ik in ieder geval niet, jammer. Afgesloten werd er in Veere, een bijzondere stad met een zeer rijke historie. Een groep werd voor Veere afgezet en onder leiding van Olaf via een bijzonder pad en een speciale onderdoorgang onder de gracht bereikten we Veere. Einde van de tocht.

Nog even tijd om de stad te bekijken, een visje of iets anders te eten. Een voorspoedige terugreis volgde en om ongeveer 20.30 uur waren we moe, maar zeer voldaan, terug in Elsloo.

Mijn dank, ook namens Carlo, is groot. Voor het IVN-Elsloo, die deze excursie mogelijk maakte, voor Olaf, een zeer deskundige en enthousiaste gids, die al het gebodene deed leven. En voor de chauffeur van de bus, die ons zeer goed op onze plaatsen van bestemming bracht.

Extra schoolactiviteit groep 4

Onkruid en mossen

Angélique Diris

Een tijdje terug werd ik benaderd door de juffen van groep 4. Ze hadden de beverwandeling zo leuk gevonden en of we nog een extra activiteit voor hun wilden organiseren. Samen

met Anki is de onkruid en mossenwandeling tot stand gekomen.

Drie posten in en rond de botanische tuin:

- onkruid: wat groeit er in het gras?
- mossen: wat zien we? Korstmossen zoeken.
- knutselen: in een deksel van pindakaaspotten een minituintje maken met onkruid en mos.

Het was natuurlijk even afwachten of het in de smaak zou vallen, maar onderstaande reacties van de kinderen zeggen genoeg (spelfouten zijn bewust erin gelaten. Het maakt

des te meer duidelijk hoe kinderen het ervaren). En even ter verduidelijking “Anki heeft voor de

pindakaasdeksels gezorgd. Een jaar lang verzameld". De kinderen vonden dat wel spectaculair. Zoals het er nu uitziet is dit een blijvende activiteit. Compliment aan alle vrijwilligers die weer klaar stonden om ook van deze wandeling een groot succes te maken.

Reacties van de kinderen:

-Ik vond het leuk dat jullie ons uitgenodigd hadden voor het ivien. We vonden het superleuk.

Groetjes Saar groep 4

-Het avontuur van het IVN

Op een dag gingen we naar het IVN. Dat was leuk. We kregen te eten. Dat was lekker. We gingen naar opdrachten. Dit is de volgorden;

1mossen zoeken. We deden korstmossen zoeken.

2bloemen zoeken. 3knutselen van natuur. Ingrediënten: dop van de pindakaas bloemen planten onkruid lijm stenen houten vlinder houten mini-bordje Zoo hebben we een leuke ochtend gehad

Dankjulliewel, Eva groep 4

-Ik vond het leuk dat jullie ons uitgenodigd hadden voor deze leuke wandeling. Wij hebben nu door jullie heel veel geleert over plante en knutsele.

Groetjes Chloë groep 4

-Dinsdag zijn we naar iviejen geweest daar was het heel leuk leukste was tuintje maken
Goed gedaan ankkie! En het mos was intriesant en bedankt voor de leukste dag van de aardbol

Van Jason groep 4

-Dinsdag zijn we naar het iviejen geweest hebben 3 dingen gedaan 1 onkruid zoeken 2 dood mos en levend mos met een ding waar je doorheen kunt kijken bekijken en een eigen tuintje maken. Het leukste was het tuintje maken. Bedankt voor de leuke dag
Anki eet alvast maar voor volgend jaar pindaakaas en bedankt voor de dekzels sparen.

Plentjes biebeletheek

Douwe Gorter

Sinds kort is er in Elsloo een echte “plentjes biebeletheek”!

Waarnemingen

Esdoornhoutknotszwam

Remi Diris

Tijdens een wandeling onderlangs de Slakbeek, vond ik naast het water een dode tak met hele bijzondere 'uitsteeksels'. Obsidentify leerde mij direct dat het hier de Esdoornhoutknotszwam betreft. Verzin maar eens zo'n naam. Een

zeer algemeen voorkomende schimmel op voornamelijk esdoorns en beuk. Op de foto betreft het nog jonge uitlopers; zodra ze ouder worden, zwelt het kopgedeelte op en kleuren de vruchtlichamen helemaal naar zwart. Op internet vond ik één opmerking over deze niet-eetbare zwam, die ik wel heel bijzonder vond: onderzoek uit 2008 heeft geleerd dat de kwaliteit van hout dat doorgroeit is met deze schimmel, dusdanig is verbeterd, dat dit hout beter geschikt is geworden voor het maken van violen.

Opmerking Jo Bollen:

De (mooie) foto is van de Geweizwam (*Xylaria hypoxylon*). Een zeer algemeen voorkomende zakjeszwam (ascomyceet), de onrijpe sporen (8) bevinden zich in een cilinderachtig zakje (asci).

De soort is saprofyt (opruimer) van dood hout.

Eitje van oranjetipje

Pierre Reubsaet

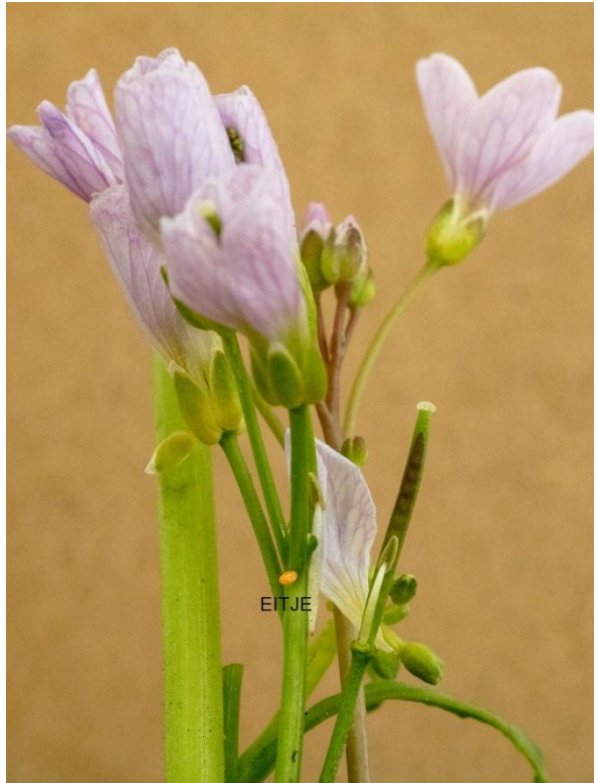
Na de paring zet het vrouwtje haar eitjes af op de pinksterbloem. Een eitje per bloem want als het eitje na gemiddeld 7 dagen uitkomt heeft de rups veel eten nodig uit te groeien tot een sterke rups en later tot vlinder.

Vandaar 1 eitje per bloem.

Als het eitje afgezet wordt op de bloem is het wit en na

1 à 2 dagen is het oranje; de rups is lichtgroen met enkele streepjes over de rug. Soms zitten ze ook wel eens op look zonder look.

Nadat de rups 4 keer verveld is in zo'n 3 weken is hij klaar om te verpoppen en gaat ergens in het struikgewas of aan een boom als pop hangen en als het goed gaat komt er na bijna 1 jaar een nieuw oranjetipje uit. Dus er gaat een lang proces aan vooraf voor wij ze zien vliegen.

Heikikker

Bushtales

De heikikker is samen met de bruine kikker de eerste kikker, die in het voorjaar aan voortplanting begint. De paartijd van de heikikker valt vroeg en duurt maar een dag of tien; afhankelijk van de weersomstandigheden verschijnen de eerste dieren soms al in februari op de voortplantingsplaatsen.

De heikikker is een middelgrote kikker met een iets spitse snuit. De kleur is erg variabel van geelbruin tot rood/groenbruin op de rug met vaak een lichte lengtestreep over de rug heen. Niet alle heikikkers hebben deze streep. Ook heeft hij een patroon van donkere vlekken op de flanken en een lichte buik. En hij bezit een relatief grote graafknobbel op de achterpoot (ongeveer halve teenlengte). In de paartijd (eind februari, tot uiterlijk begin april met een piek in kooractiviteit in maart) kleuren mannetjes licht- tot fel blauw. Deze kleur is maar enkele dagen aanwezig en dient als signaalfunctie voor andere mannetjes. In populaties met lage

dichtheid blijven mannetjes vaalgrijs tijdens de voortplanting. Heikikkers kunnen 8 cm groot worden. Het geluid dat de mannetjes in de voortplantingstijd maken wordt wel omschreven als een klokkend geluidje dat klinkt als een onder water gehouden fles waaruit de lucht ontsnapt.

Bloeiende essentak

Frans Stassen

Planten in de Botanische tuin

Els Driessen

Overblijvende ossentong

Asphodeline

Komkommerspin

Els Driessen

Jaarprogramma Vogelwerkgroep de Wouw

Zaterdag 3 oktober 2026

Landelijke Birdwatch-telling

Aanvang om 9.00 uur op het terrein van Conincx Pop langs de Maas in Elsloo.

Zondag 11 oktober 2026

Wandeling o.l.v. de Vogelwerkgroep in de Maasband

Vertrek om 9.00 uur bij de kleine poel naast het voormalig voetbalterrein van Meers.

Zondag 8 november 2026

Wandeling o.l.v. de Vogelwerkgroep bij de grindgaten van Meers

Vertrek om 9.00 uur bij de Fanfarezaal in Meers (bij de witte Börstel)

Donderdag 17 december 2026

Punt-Transect-Telling (PTT)

Vertrek om 9.00 uur bij de kasteeltoren en de Botanische tuin in Elsloo.

Waterpieper

Foto: Giel Sniedt

Jaarprogramma Jeugdwerkgroep

Dinsdag 18 augustus 2026

Zomervakantie-activiteit

Dinsdag 20 oktober 2026

Herfstvakantie-activiteit

Dinsdag 29 december 2026

Kerstvakantie-activiteit

Thema's zijn nog niet bekend.

Opgeven via jeugd-ivnelsloo@kpnmail.nl

Jaarprogramma excursiewerkgroep

Week van 22 juni

Glimwormenwandelingen, 's avonds

Mogelijk maandag-, dinsdag- en/of vrijdagavond

Opgeven via: gertie.cordewener@gmail.com

Vertrek steeds om 22 uur; parkeersplaats Haslou.

Zondag 19 juli

Zomerwandeling bij Landgroed Genbroek in Beek.

Opgeven bij: marjo.dullens@gmail.com

Vertrek 's morgens 10 uur bij kasteel Genbroek;

ongeveer 4 km, ong. 2 uur.

Zaterdag 29 augustus

Nacht van de vleermuis

Informatiebijeenkomst B&B "Bie Janssen"; met aansluitend een wandeling.

Opgeven bij: margriet.roberts49@gmail.com

Inloop 19.30 uur.

Zondag 20 september
Vroege ochtendwandeling Catsop
Vertrek om 7.30 uur.

Zondag 25 oktober
Herfstwandeling
Vertrek 10 uur.

Zaterdag 26 december
Winterwandeling (Kerst) in samenwerking met de Sajel-
kapel

**Voor de wandelingen van de beverwerkgroep en de
excursiewerkgroep geldt opgeven bij de gids.
Nadere info over de wandelingen via de website en
nieuwsbrief t.z.t.**

Jaarprogramma Beverwerkgroep

Zaterdag 27 juni
Bevers spotten, visvijver Meers.
Opgeven bij: jan.franssen@hetnet.nl
Vertrek 20 uur, in Meers.

Zondag 22 november
Beverwandeling voor jong en oud in kasteelpark Elsloo.
Vertrek 13 uur.

Extra: goed om te noteren

Harry Lemmens

Binnenkort is het al weer 2 jaar geleden dat het 1^e evenement Maaskultuur werd gehouden. Het was een geweldig feest voor jong en oud. Ook wij als IVN kregen de kans om te schitteren en ik kan u vertellen dat we die kans ten volle hebben aangegrepen. Ruim 400 bezoekers mochten wij begroeten. Die bezoekers werden niet teleurgesteld. In tegendeel, de reacties waren zeer lovend.

Op zondag 12 juli is het zover en doen we opnieuw mee met het evenement Maaskultuur. Wij als IVN zullen er staan en als het weer een beetje meezit, dan ben ik ervan overtuigd dat we ons wederom op een geweldige manier zullen profileren.

Wilt u genieten van amusement, cultuur en natuur, dan mag u 12 juli niet missen.

Op zondag 23 augustus gaan we een gezellige middag beleven met IVN-leden en hun partners. Vorig jaar op 17 augustus hebben we genoten van een gezellig samen zijn. Maar liefst 74 mensen waren aanwezig. De reacties tijdens en na die middag waren vrijwel unaniem zeer lovend. Tijdens afgelopen algemene ledenvergadering werd uitermate positief gereageerd op het voorstel dit jaar wederom een dergelijke middag te houden. En dus gaan we dat doen en wel op zondag 23 augustus. Wat kunt u verwachten? In grote lijnen komt het neer op spel, muziek en lekker eten en drinken. Details zult u bijtijds ontvangen.

Samengevat voor uw agenda:

12 juli: Maaskultuur

23 augustus: feestmiddag voor IVN-leden en partners

